

Voortaan gaat de veiligheid van minderjarigen voor op de privacy van leerkrachten en opvoeders.

Privé gescreend

Een gemeentebediende (die liever anoniem wil blijven): «Het is zo, maar niet alleen voor leerkrachten. In de rondzendbrief van het Ministerie van Binnenlandse Zaken van 1 juli van dit jaar staat: al wie activiteiten uitoefent die te maken hebben met 'opvoeding, psycho-medisch-sociale begeleiding, hulpverlening aan de jeugd, kindbescherming, animatie of begeleiding van minderjarigen'. Voor alle andere beroepen is er een andere regeling.»

Er komen dus twee soorten attesten van goed zedelijk gedrag?

«Klopt: een minder strenge versie en een strengere.

Het strengere getuigschrift, o.m. voor leraren, vermeldt alle veroordelingen en beslissingen om te interneren die gaan over strafbare feiten met minderjarigen, wat ook de datum en de straf ervan waren. Het gaat over aanranding van de eerbaarheid, verkrachting, ontucht, prostitutie, slagen en verwondingen, kinderen verlaten, geen hulp verlenen bij gevaar... Bovendien moet voor deze beroepsgroep voortaan de politiekorpschef voor de afgifte een gemotiveerd advies afleveren. Dat politieke advies komt niet op het getuigschrift, maar de korpschef kan het gemeentebestuur bijvoorbeeld laten weten dat de aanvrager betrokken is bij een onderzoek.»

Waarin verschilt het minder strenge attest voor andere aanvragers?

«Dat vermeldt sommige veroordelingen uit het strafregister na een zekere tijdspanne niet meer. Een advies van de politiekorpschef mag, maar moet niet. Op alle attesten is wel plaats voor een genuanceerde beoordeling van het gedrag van de aanvrager door het afleverend gemeentebestuur.»

Vroeger was de procedure dezelfde voor alle aanvragers?

«Juist. Ik keek het strafregister na en als dat blanco was, leverde ik het getuigschrift af. Blanco betekent niet meteen dat je nooit veroordeeld bent geweest. Bepaalde veroordelingen worden bij opschorting of eerherstel gewist. De procedure is aangepast aan de nieuwe wet over het Centraal Strafregister van 8 augustus 1997. De wetgever wil er aan de ene kant voor zorgen dat een veroordeling een veroordeelde niet zijn leven lang achtervolgt. Voor leerkrachten en andere

opvoeders maakt hij een uitzondering: de veiligheid van minderjarigen onder hun hoede gaat voor op hun privacy. De meeste gemeentebesturen en politiekorpsen zijn nu klaar om de nieuwe regeling uit te voeren.»

Wat is het gevolg voor leraren?

«Zij moeten enkele dagen langer op hun getuigschrift van goed zedelijk gedrag wachten als ze onbesproken zijn. Dan staat er 'geen veroordelingen' in de kolom opmerkingen. Ze krijgen een negatief getuigschrift als ze ooit voor feiten met minderjarigen veroordeeld zijn geweest. Als er een onderzoek voor zedenfeiten naar ze loopt, zal de politiekorpschef negatief adviseren. Andere veroordelingen (voor dronkenschap achter het stuur bijvoorbeeld) zullen in de kolom opmerkingen op het getuigschrift staan.»

Wat gebeurt er met dat attest?

Christine Moens (personeelsadministratie KTA Dendermonde): «Op het schoolsecretariaat nemen we er een kopie van. Het origineel sturen we naar het werkstation van onze school in het departement Onderwijs. Een medewerker zonder een getuigschrift van goed zedelijk gedrag kan niet op wettelijke wijze in dienst komen en geen wedde ontvangen. Wij mogen alleen mensen in dienst nemen en later benoemen die het getuigschrift kunnen voorleggen.»

Moet je voor elk tijdelijk werk in een school een nieuw attest hebben?

«Niet na een korte onderbreking, wel als je langer dan zes maand niet op een school hebt gewerkt.»

Wat als een personeelslid verdacht wordt? Een vastbenoemd personeelslid moet immers niet jaarlijks een getuigschrift voorleggen.

Leen Nuyts (persmagistraat Antwerpen): «De parketten zijn verplicht de werkgever op de hoogte te brengen van zodra de verdachte in verdenking is gesteld. Ze mogen dat ook al doen als ze ernstige vermoedens hebben, maar dan moet het nog niet. Bij leerkrachten verwittigen zij het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, departement Onderwijs.»

Marleen Broucke (departement Onderwijs): «Sommige parketten sturen vonnissen of arresten van strafrechtelijke veroordelingen van leerkrachten. Als de gevangenisstraf meer dan vier maanden bedraagt, zet het werkstation de betaling stop en verwittigt de school. Beter zou zijn dat de parketten ook aan de schoolbesturen een afschrift van de uitspraken sturen. Wij kijken nog altijd uit naar een rondzendbrief van het federale ministerie van Justitie met onderrichtingen voor de parketten hierover.»

Omzendbrief van 1 juli 2002 tot wijziging en coördinatie van de omzendbrief van 6 juni 1962 houdende de algemene onderrichtingen betreffende de getuigschriften van goed zedelijk gedrag - Belgisch Staatsblad - 6 juli 2002 en 27 juli (errata). Op just.fgov.be klikt u door naar het Belgisch Staatsblad.

Toen ik in 1979 als tijdelijk leerkracht begon, kreeg ik op het gemeentehuis meteen een attest van goed zedelijk gedrag voor school mee», vertelt Géry Du-Tré (K.T.A. Dendermonde). «Nuzemijals technisch adviseur benoemen en ik weer zo'n getuigschrift nodig heb, moet ik er een week op wachten. Er is blijkbaar een nieuwe regeling voor leerkrachten.» Klopt dat? Gaat België Groot-Brittannië met zijn 'criminal record checks' van leerkrachten achterna?